

Λ Α Τ Ι Ν Ι Κ Α Π Ρ Ο Σ Α Ν Α Τ Ο Λ Ι Σ Μ Ο Υ Α Ν Θ Ρ Ω Π Ι Σ Τ Ι Κ Ω Ν Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν Γ ' Λ Υ Κ Ε Ι Ο Υ
Π Ρ Ο Σ Ο Μ Ο Ι Ω Τ Ι Κ Ο Κ Ρ Ι Τ Η Ρ Ι Ο Α Ξ Ι Ο Λ Ο Γ Η Σ Η Σ • Τ Μ Η Μ Α Τ Α Δ Ι Ε Τ Ο Υ Σ Π Ρ Ο Ε Τ Ο Ι Μ Α Σ Ι Α Σ / Ν Ε Ο Ι

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 11 /1/ 2026**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio lacessitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, **hasta** eum transfixit et armis spoliavit.

2. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam.

3. Claudius quinquagesimo anno aetatis suae imperium cepit mirabili quodam casu. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, **cui** nomen est Hermaeum. Paulo post rumore caedis exterritus prorepit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit.

4. Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperator». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. {...}Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdi». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

5. Postea Plato quidam Sardinus, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam **Ephesi** tradidit. Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. {...}Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

6. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

7. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia **continenter** vixit. Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenae obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed

aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum. {...} patre imperatore libentissime meruisse pietatis fuit; finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse felicitatis fuit.

.....

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες **20**

- **βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

B1α. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

- α. πυγμαχία** (στο 1ο κείμενο) pugna
β. υπόλοιπο (στο 2ο κείμενο) reliquerunt
γ. ερπετό (στο 3ο κείμενο) prorepserit
δ. δόξα (στο 4ο κείμενο) doceret
ε. αναπόφευκτο (στο 5ο κείμενο) fugitivum

Μονάδες **10**

B2α. Να αντιστοιχίσετε κάθε συγγραφέα της Στήλης Α με έργα της Στήλης Β (ένα στοιχείο της Στήλης Β περισσεύει).

Ιούλιος Καίσαρας - Απομνημονεύματα	Χρονικά
Οράτιος - Ωδές	Φιλοσοφικοί διάλογοι
Βιτρούβιος - De architectura	Ωδές
Μάρκος Τύλλιος Κικέρων - Φιλοσοφικοί διάλογοι	Απομνημονεύματα
Κάτων - De agricultura	De architectura
Έννιος - Χρονικά	De agricultura
	Μεταμορφώσεις

Μονάδες **6**

β. Να συμπληρώσετε τα κενά γράφοντας στο τετράδιό σας τις απαντήσεις.

Η ρωμαϊκή λογοτεχνία γεννήθηκε υπό την επίδραση της ελληνικής. Το ..... ένας Έλληνας από τον ..... (Ν. Ιταλία), ο ..... ανεβάζει στη Ρώμη θεατρικές παραστάσεις με ελληνικά έργα διασκευασμένα στα Λατινικά. Ο ίδιος αποδίδει στα λατινικά και την ..... του Ομήρου. Στις ρίζες, λοιπόν, της ρωμαϊκής γραμματείας βρίσκονται το ..... και ο Όμηρος. Συνολικά η συγγραφική παραγωγή των Ρωμαίων παρέμεινε στενά συνδεδεμένη με ελληνικά πρότυπα ακόμη και σε μεταγενέστερους χρόνους .

- **240 π.Χ – Λίβιος Ανδρόνικος – Οδύσσεια – ελληνικό δράμα**

Μονάδες **4**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- Is : γενική ενικού **eorum**
- filius : κλητική και γενική ενικού. **Filii/i**
- viribus : αφαιρετική ενικού. **vi**
- hoste: γενική πληθυντικού. **Hostium**
- ego : δοτική ενικού στο β πρόσωπο **tibi**
- avem : αφαιρετική ενικού. **Ave/i**
- haec (κείμενο 4) : αφαιρετική πληθυντικού **his**
- caedis : δοτική πληθυντικού. **Caedibus**
- miles : δοτική πληθυντικού. **militibus**
- gratius : το επίρρημα στον υπερθετικό και θετικό βαθμό **grate / gratissime**
- Quod: δοτική πληθυντικού. **quibus**
- exilium : αιτιατική πληθυντικού. **exilia**
- patre : γενική πληθυντικού. **patrum**
- imperatore : αιτιατική ενικού. **Imperatorem**
- nomini : αιτιατική πληθυντικού. **nomina**

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- abiret : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα στο αρσενικό. **abeunti**
- praeterequitavit: γ πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντος στο ουδέτερο γένος.
Praeterequitatura sint
- confisus: γ ενικό Οριστικής Παρατατικού. **confidebat**
- ruit : δοτική ενικού μετοχής Μέλλοντος. **ruituro**
- edixit : β πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα. **edicite**
- proronebam: β ενικό Υποτακτικής Παρατατικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας στο θηλυκό γένος . **Proponendus esses**
- traxit : απαρέμφατο Μέλλοντος . **tracturum esse**
- rediret : γενική ενικού μετοχής Ενεστώτα στο θηλυκό. **redeuntis**
- emere: απαρέμφατο Μέλλοντος στην άλλη φωνή . **emptum iri**
- adfectus: β ενικό υποτακτικής Υπερσυντελικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας.
adficiendus fuisses
- possit : γ πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού. **possent**
- everterunt : α πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου της Ενεργητικής Περιφραστικής Συζυγίας . **Eversuri fuerimus**
- obiecerunt: β ενικό υποτακτικής Παρακειμένου. **obieceris**
- abdidit: β ενικό οριστικής Ενεστώτα. **abdis**

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. deletis legionibus : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Cum Galli legiones deleverant**
- **Cum Galli legiones delevissent**

- **Postquam/ubi/simul/ut Galli legiones deleverunt/re**

Μονάδες 3

Δ2. ut nihil ei gratius possit esse **quam recuperatio** fugitivi: Να αναγνωρίσετε τη μορφή του β όρου σύγκρισης και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε σε ισοδύναμη μορφή.

- ut nihil ei gratius possit esse **recuperatione** fugitivi (αφαιρετική συγκριτική)

Μονάδες 1

Δ3. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus : Να συμπτύξετε τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη επιρρηματική μετοχή.

- **Habente Asia**

Μονάδες 2

Δ4. Postea Plato quidam Sardinus, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, **hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit.**: Στην σημειωμένη με έντονα γράμματα περίοδο να τοποθετήσετε το ρήμα **debeo** στον κατάλληλο τύπο στην **υποτακτική Υπερσυντελικού** και στη συνέχεια να μετατρέψετε τη πρόταση σε παθητικό σύνολο με τη χρήση της **Παθητικής Περιφραστικής συζυγίας**.

- **Postea Plato Sardinus quidam debuisset comprehendere et in custodiam tradere hominem**
- **Postea homo comprehensus et in custodiam tradendus fuisset Platoni cuidam Sardinio.**

Μονάδες 4

Δ5. Romam : Να μετατρέψετε τον τύπο έτσι ώστε να δηλώνεται στάση και απομάκρυνση από τόπο αντίστοιχα.

- **Romae**
- **Roma**

Μονάδες 2

Δ6. quod illic aurum pensatum est : Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

- **Βλ. Βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 4

Δ7. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum . : Να μετατρέψετε τη σύνταξη των γερουνδίων από **ενεργητική** σε **παθητική**.

- **Imagines ad intuendas et cogitandas**

Μονάδες 4

Δ8. *cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset*: Να αναγνωρίσετε πλήρως τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση.

- **Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 3

Δ9. *Sed paulo post* : Να γράψετε την ισοδύναμη μορφή της έκφρασης και να τη χαρακτηρίσετε συντακτικώς.

- **Post paulum**
- εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

Μονάδες 2

Δ10. *patre imperatore* : Να αναλύσετε τη παραπάνω φράση σε δευτερεύουσα πρόταση με τη χρήση του **ιστορικού/διηγηματικού** συνδέσμου **cum**.

- **Cum pater imperator esset**

Μονάδες 2

Δ11. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **hasta** (1^ο), **nobis** (2^ο), **cui** (3^ο), **Ephesi** (5^ο), **continenter** (7^ο)

- **Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 5

Επιμέλεια Θεμάτων: Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα

Studiosae studiosique, bonam fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!